

2018-08-29

Diarienummer: Ä 2018-743

Arbetsmarknadsdepartementet

Remissvar Betänkande från Mottagandeutredningen (SOU 2018:22) Ett ordnat mottagande - gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. I Tillväxtverkets perspektiv ligger att företag ska ha tillgång till kompetens. Asylsökande och nyanlända utgör idag en resurs för svenska arbetsgivare och det är viktigt att så förblir fallet. Starten i Sverige är av stor betydelse för hur resten av tiden på arbetsmarknaden kommer att bli. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverket utgår i remissvaret från utredningens huvudförslag men de flesta ståndpunkterna är applicerbara även på det alternativa förslaget.

Sammanfattning

Tillväxtverket anser att möjligheterna att komma i arbete ska vara en avgörande faktor vid kommunplacering av asylsökande och vid prövning av eget boende. För att möjliggöra detta, krävs en tidig kompetenskartläggning och validering av vilka erfarenheter och kvalifikationer den asylsökande har.

Tillväxtverket kan bidra med information om Sverige (avsnitt 6.3.2)

Tillväxtverket tillstyrker förslaget om att verket i samverkan med andra myndigheter ska informera nyanlända om deras rättigheter och skyldigheter och lämna grundläggande information om det svenska samhället. Det är mycket positivt med information om den svenska arbetsmarknaden och förutsättningarna för att arbeta i Sverige. Tillväxtverkets bidrag kan i detta sammanhang t.ex. vara att fortsatt tillhandahålla information på flera olika språk om att starta och driva företag, som foldern *Starta företag i Sverige*. En kanal kan vara den myndighetsgemensamma webbplatsen verksamt.se.

Etableringsfrämjande direkt och med ett regionalt perspektiv (avsnitt 7.1 och 7.2)

Utredningen anger att anvisningen av asylsökande bl.a. bör ta hänsyn till kommunala

behov och förutsättningar. Tillväxtverket anser att även det regionala perspektivet bör lyftas in på ett tydligare sätt, eftersom arbetsmarknaden är regional snarare än kommunal. Regionerna är och bör fortsatt vara viktiga samverkanspartners för bl.a. Arbetsförmedlingen och länsstyrelserna.

Tillväxtverket tillstyrker utredningens förslag om att myndigheten får ett regeringsuppdrag om att stärka arbetsmarknadsperspektivet vid anvisning av asylsökande till kommuner, i samarbete med andra myndigheter. Det är viktigt att det sker en matchning mellan arbetsmarknadens behov och de nyanländas utbildning och yrke. Därför bör det göras en kompetenskartläggning och, om möjligt, en validering av yrkeskompetens så fort det står klart att en asylsökande har stora möjligheter att få stanna i Sverige.

Utredningen anger att kommunen ansvarar för att asylsökande som fått vänta mer än sex månader får erbjudande om att delta i aktiviteter. Tillväxtverket anser att det innebär att det finns en risk för att en alltför lång tid förflyter som i huvudsak består av passiv väntan på besked. Med möjligheten till reserverade kontrakt inom LOU kan kommuner och myndigheter upphandla arbetsintegrerande sociala företag för att erbjuda meningsfulla aktiviteter. Tillväxtverket anser att det därutöver bör finnas en möjlighet till praktik för asylsökande, vilket underlättar möjligheten att få arbete.

Arbetsmarknadsperspektiv bör anläggas vid kommunplacering och eget boende (avsnitt 7.3)

Tillväxtverket tillstyrker förslaget om att en modell med social prövning av eget boende införs men anser att prövningen också bör avse möjligheten till matchning mellan å ena sidan individens utbildning och/eller yrke och å den andra sidan den regionala arbetsmarknadens behov. En sådan matchning mellan individen och den lokala näringslivsstrukturen bör vara en aspekt som tas med också i beslut om kommunplacering.

Samråd mellan staten och kommunsektorn underlättas av ett nationellt kompetensförsörjningsråd (avsnitt 9.7)

Tillväxtverket tillstyrker ett regelbundet samråd mellan staten och den kommunala sektorn. Vi förutsätter att regionerna engageras i mer än vårdfrågor, när det gäller mottagandet av asylsökande och nyanlända. Regionernas arbete med och kunskap om kompetensförsörjning bör tas tillvara. Arbetet bör följas och samordnas nationellt, t. ex. i form av ett nationellt kompetensförsörjningsråd som är rådgivande till regeringen.

Tillväxtverket har tidigare utvecklat sitt förslag om ett nationellt kompetensförsörjningsråd, bl.a. i slutrapporten om de regionala kompetensplattformarna. Rådet bör ha en gemensam kunskapsbild över nationella och regionala kompetensförsörjningsbehov på kort och lång sikt samt synliggöra synergier och behov av nära samarbeten eller kompletterande insatser inom

kompetensförsörjningsområdet.¹

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Christina Henryson. Therese Wallqvister har varit föredragande. I handläggningen har också Eva Johansson, Lejla Babajic Löfgren, Minna Rydgård och enhetschef Kristian Viidas deltagit.

Christina Henryson

Therese Wallqvister

¹ Slutrapport 2018-03-22 Regionala kompetensplattformar (N2012/6275/RT och N2015/02413/RTS), diarienummer 2013-000007.